

Preken Maria budskapsdag

22. mars 2015

Kapellan Elisabeth Lund

Maria var ikke akkurat noen gammel jomfru. Hun var en veldig ung jomfru. Kanskje bare 14-15 år.

Hun bodde nok fortsatt hjemme hos foreldrene sine i en liten landsby som heter Nasaret. Hun kom fra fattige kår og hun var forlova med den mye eldre Josef. Maria var en helt vanlig ung kvinne.

Hun var som mange andre.

Et vanlig menneske i sin tid, med styrker og svakheter, med muligheter og begrensninger.

En dag kommer himmelen inn i hennes vanlige rom.

Hun får besøk av en engel og hun får høre at Gud vil la henne føde sin sønn.

Gud vil la henne få en viktig rolle i hans plan for å frelse verden.

Noen dager etter englebesøket, drar Maria opp i fjellbygdene for å besøke en gammel slektning, Elisabet, som også venter barn. Elisabet møter Maria med noen ord som katolikkene har tatt med inn i sin bønn, Ave Maria:

”Velsignet er du blant kvinner, og velsignet er frukten i ditt morsliv.”

Og hun fortsetter:

”Salig er hun som trodde, for det som Herren har sagt henne, skal gå i oppfyllelse”.

Så kommer Marias respons i dagens prekentekest fra Lukas 1, det vi kaller Marias lovsang. Vi reiser oss.

Da sa Maria:

«Min sjel opphøyer Herren,

47 og min ånd fryder seg i Gud, min frelser.

48 For han har sett til sin tjenestekvinne i hennes fattigdom.

Og se, fra nå av skal alle slekter prise meg salig,

49 for store ting har han gjort mot meg,
han, den mektige; hellig er hans navn.

50 Fra slekt til slekt varer hans miskunn
over dem som frykter ham.

51 Han gjorde storverk med sin sterke arm;
han spredte dem som bar hovmodstanker i hjertet.

52 Han støtته herskere ned fra tronen
og løftet opp de lave.

53 Han mettete de sultne med gode gaver,
men sendte de rike tomhendte fra seg.

54 Han tok seg av Israel, sin tjener,
og husket på sin miskunn

55 slik han lovet våre fedre,
Abraham og hans ætt, til evig tid.»

Slik lyder det hellige evangelium.

Maria lovsynger Gud.

Jeg lurer på hvordan jeg ville reagert hvis jeg hadde vært så ung og fått vite at jeg var gravid. Det hadde nok vært ganske mye panikk inne i bildet.

På Marias tid var det ikke uvanlig å få barn så tidlig, men det var veldig uvanlig å få barn før man var gift.

Maria blir egentlig stilt i en mye vanskeligere situasjon enn ei ung jente ville

blitt hos oss i dag. Maria kan bli sett på som en stor synder, som har blitt gravid utenfor ekteskap, og hun risikerer dødsstraff.

Likevel virker det ikke som hun får panikk. Hun sier til engelen Gabriel som kommer med budskapet: La det skje med meg som Gud har sagt.

Og senere lovpriser hun Gud for det som har skjedd med henne.

Jeg tror jeg kan lære mye av Maria.

Ingenting lå til rette.

Det passa ikke for Maria å få barn, og det var heller ikke passende siden hun ikke var gift.

Hvor kommer da denne gleden fra? Gleden som får henne til å lovsynge Gud?

Kanskje det er fordi hun er så ung, at hun i det hele tatt sier ja til dette.

For et barn er det meste mulig.

Maria er ikke barn lenger, men hun har kanskje ikke lært seg så mye ennå om hvilke begrensninger vi mennesker lever under.

Hvordan kan hun ellers ta på seg den oppgaven hun blir bedt om?

Ingenting lå til rette.

Hvordan kunne hun være klar for en så stor oppgave?

Hvordan kunne hun være klar for å ta imot Jesus?

Det måtte vel finnes andre kvinner som hadde mye bedre forutsetninger for å gi et barn en god oppvekst. Maria skulle få ansvaret for å bære fram og ta vare på Guds egen sønn. Så hun ikke sin begrensning?

Kanskje.

Men engelen Gabriel sier: Ingenting er umulig for Gud.

Og Maria tror.

I Marias lovsang hører vi at hun tror på en Gud som ser og tar imot de svake, en Gud som opphøyer de små. En Gud som snur opp ned på de rangordningene vi mennesker lager. Han støter herskere ned fra tronen.

Vi vet at det barnet Maria bar på , skulle bli en forkjemper for de små. Jesus ser dem, bekrefter dem og løfter dem opp. Så ressursene de har i seg blir frigjort. Sånn løftes nå Maria opp.

Kan vi, som tror på den samme gud, også få oppleve å bli løftet opp til å ta ansvar for å forandre verden? Bli med på å mette de sultne med gode gaver?

Maria tror at Gud kan bruke henne, og hun er villig til å ta imot Jesus.

Hun åpner seg for Gud og gir rom i sitt indre til Guds planer.

Gud kan og vil møte helt vanlige mennesker.

Gud kan og vil gjøre store ting med livene våre.

Passer det for oss å ta imot Jesus?

Vil vi gi rom for Guds planer om å løfte opp de lave?

Vi er vanlige mennesker i vår tid. Vi har våre muligheter og vi har våre begrensninger. Men ingenting er umulig for Gud.

Tør vi, som Maria, å tro på det?

Kan vi lære av henne, og vende oss mot Gud med takk og lovprisning for de mulighetene som blir gitt oss?

Jeg vet om et gammelt bilde som forteller hvordan noen tenker det er å leve etter Guds vilje.

Hvis vi tenker oss at vi er en and. Og så har vi et stort vann. Anda flyter på vannet, og så lenge den holder seg flytende betyr det at den lever uten å gjøre imot Guds vilje. Uten å synde, uten å velge det onde. Det å bli dratt under er et bilde på å gjøre imot guds vilje.

Og man kan fort tenke at det er bare det det handler om. Fokuset for livet blir da å holde seg flytende. Hele tiden streve med å ikke dukke under.

Ha vårt på det tørre.

Det vi fort kan glemme, er at ender kan fly. De kan løfte blikket mot himmelen og lette. Strekke seg mot Gud, og leve til Guds ære. Leve ut det livet de er skapt til å leve.

Jeg tenker at det er det Maria gjør. Hun har ikke fokus på alt som kan gå galt, alle måter hun kan feile på. Hun takker og lovsynger Gud.

Gleden bobler i henne og sliter seg ut.

Store ting har han gjort mot meg, sier Maria.

Maria sa ja til å ta imot Jesus, og barnet begynte å vokse i henne.

Det skjedde et under.

Gud kan gjøre store ting med livene våre.

Kan vi se det når himmelen kommer inn i våre rom?

Kan vi si som Maria: Jeg er Herrens tjenestekvinne. La det skje med meg som du har sagt?

Er det mulig for oss vanlige mennesker å ta imot Jesus?

Ingenting er umulig for Gud.

Etterpå feirer vi nattverd, og vi kan få komme fram og ta imot Jesus i brød og vin. Svelge, og bære med oss Guds tilgivelse og tilstedeværelse i livene våre.

Så kan vi løfte blikket og leve til guds ære.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir èn sann gud fra evighet til evighet.